Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улица Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 226. Вторникъ 8 (20) жовтня 1891. Рôкъ I.

## Борба о „Дахъ свѣта“.

Пôдчасъ коли въ Европѣ зъѣзды монархôвъ и дипльоматôвъ та мало не що дня на перемѣну то пôдносить ся то спадає надѣя на удержанє мира, лагодять ся на далекомъ всходѣ, въ середной Азіи такй подѣѣ, котрй добре пôдготовленй, могли бы на случай якоись великои войны въ Европѣ заворушити половину свѣта и выдвигнути таку елементарну силу народôвъ, якои Европа вôдъ часу вандрôвокъ народôвъ въ середныхъ вѣкахъ ще не бачила.

Въ середнôй Азіи лагодить ся теперь борба о „Дахъ свѣта“ межи трома найбôльшими на цѣлôй земли державами, а то мѣжь Россією, котра має звышь 100 міліонôвъ людей, Анґлією, котрои людность ще после давного численя выносила 222 міліоновъ и Хинами, въ котрыхъ має бути бôльше людей, якъ въ цѣлôй Европѣ разомъ, а котрыхъ обчисляють на 450 міліоновъ. Певно рѣчь дуже цѣкава и характеристична, що тй державы ведуть борбу зъ собою о „Дахъ свѣта“ и котрась зъ нихъ буде мусѣла конче стати безъ „даху“.

Щожь то єсть той „Дахъ свѣта?“ Ото въ самомъ осередку Азіи, тамъ, де лишь на кôльканацять миль пôдходять до себе границѣ посѣлостей россійскои и анґлійскои та хиньскои державы, де сходять ся кôнцѣ найвысшихъ гôръ въ Азіи, якъ Гімаляя, Тіянъ-шанъ, Сулейманъ, Гіндукушъ и Алаи-таґъ, тамъ, де єсть розтока рѣкъ, що зъ одвои стороны пливуть до рѣки Инду на полудне а зъ другои до Аму-Дарія (стародавного Оксуса), є ть невеличкій край, займаючій 140 тысячѣвъ квадратовыхъ кільометрôвъ. Край сей называють звычайно Паміромъ, що по турецки и татарски значить „дика пустиня.“ Въ краю сѣмъ проживають кочуючй племена Кара-Кірґізôвъ и они называють єго Рамъ- и Дунджахъ, що по нашому значить „Дахъ свѣта“. Край сей бувъ до недавна дуже мало знаный и загально думано, що тамъ суть высокй горы, котрй называно Болоръ-даґъ. Теперь однакожь показало ся, що то єсть лишь дуже высока выжина, котра пересѣчно доходить до высоты 4000 метрôвъ а мѣсцями єсть навѣть такъ высока, якъ гора Монъ-блянкъ въ Альпахъ. Выжина та, заросла мѣсцями густыми корчами и вкрыта травою має досыть богато озеръ, мѣсцями перерѣзують єи рѣки и творять глубокй долины. Теплота на выжинѣ єсть дуже неодностайна и змѣнна, лѣтомъ бувають тамъ дуже сильнй вихры а зимою страшна снѣговиця. Кірґізы лишь лѣтомъ выходять на ту выжину зъ своими стадами а на зиму сходять въ долины, котрй суть дуже теплй и урожайнй; тамъ ростуть вже полудневй овочѣ якъ фіґи и оливы а люде годують тугъ вже шовковника и выробляють шовковй матеріи. Зъ однои долины до другои можна перебрати ся черезъ выжину лишь вузкими вывозами, черезъ що край сей можна легко боронити вôдъ неприятеля. На полудне вôдъ Паміру, тамъ, де єсть выжина звана малый Паміръ, єсть границя анґлійскихъ посѣлостей въ Индіяхъ а на пôвнôчь коло озера Каракуль єсть границя россійскихъ посѣлостей въ Азіи. На захôдъ вôдъ Паміру лежить Афґаністанъ, на полудневый захôдъ край Кафірістанъ, котрого жителѣ мають бути потомками тыхъ Грекôвъ и Македонцѣвъ, котрыхъ завѣвъ туды ще македоньскій король Александеръ Великій а на всхôдъ притикає до Паміру хиньска держава своєю провінцією, всхôднымъ Туркестаномъ.

Ще въ половинѣ вересня появилась була вѣсть, що россійска експедиція „наукова“ прибула до Паміру и зайшла ажь въ стороны званй Ваханъ, недалеко границѣ Афґаністану, та що Россія думає цѣлый Паміръ заняти. Анґлія тымъ дуже перепудилась, тымъ бôльше, що довѣдалась, що россійска експедиція наукова стоить вже вôдъ єи границь въ Индіяхъ не дальше якъ на 15 миль. Она выслала заразъ и свою експедицію „наукову“ пôдъ проводомъ двохъ офіцирôвъ, щобы розвѣдати, де стоять Россіяне. Показало ся, що Россіяне поступили вже далеко, бо заняли т. зв. малый Паміръ и не пустили вже анґлійскои експедиціи дальше. Кажуть навѣть, що одного изъ анґлійскихъ офіцирôвъ задержано. Теперь розпочалась межи Россією а Анґлією тиха борба, зразу за помочею аґітацій и дипльоматичныхъ переговорôвъ. Анґлія, де лишь може, бунтує дикй племена противъ Россіи и старається наклонити Хины до якоись акціи противъ Россіи, котрй и такъ суть дуже на ню озлобленй. Вѣсть о занятю Паміру Россією мала выкликати въ Хинахъ велике занепокоєнє; ходить навѣть чутка, що Хины готовй спôльно зъ Анґлією выступити противъ Россіи.

Зъ другои стороны старається знову Россія оправдати своє поступованє. Ото россійскй ґазеты доносять, що въ ханатѣ Ферґана, якъ разъ на граници Паміру и въ сусѣдныхъ ханатахъ настало велике занепокоєнє, выкликане Анґлійцями, Анґлійцѣ пôдбунтовали тамошнй племена противъ Россіи, а тй ширять якйсь революційнй вôдозвы и грозять, що вырѣжуть Россіянъ. Анґлійцѣ мали навѣть старати ся пôдбунтувати 2 міліоны жителѣвъ въ Кашґарѣ (въ Хинахъ на всхôдъ вôдъ Паміру), але тй, якъ каже россійскій подорожникъ Певцовъ,



## Въ зимовый вечѣръ.

НОВЕЛЯ

ЕЛІЗЫ ОЖЕШКОВОИ.

(Дальше.)

Боднарь и Олекса въ кôлька секундъ загасили огонь на прясници; Кристина потѣшила скривджену и пôшла до коморы принести для неи нову кужѣль. Тому потѣшила ся Уляна небавомъ и такъ якъ иншй сѣла за коловоротомъ.

Настуся замкнула дверѣ, бо зимно зъ сѣней ишло до комнаты. Хлопцѣ, зъ котрыхъ однй були въ кожухахъ, другй въ сивыхъ свитахъ, а всѣ въ тяжкихъ, высокихъ чоботахъ, ажь теперь поклонили ся господареви дому.

— Добрый вечѣръ! — гукнули хоромъ.

Вôнъ не вôдповѣвъ. Чи може задрѣмавъ? Всѣ знали, що старый Микула не бувъ оспалымъ, що любивъ довгй, голоснй вечерницѣ и чемно вôдповѣдавъ на поздоровленє гостей, а часомъ навѣть, хочь рѣдко, грубымъ смѣхомъ вторувавъ сваволи молодежи. Нинѣ мовчавъ. Рука зъ люлькою зависла єму у грудей и всѣ морщины великого чола осунули ся въ низъ, тяжкою хмарою нависли надъ корчастыми бровами. Спавъ чи думавъ? Гнѣвавъ ся чи нагадувавъ собѣ що? Хлопцѣ вôдôйшли до комина и ставувши за дѣвчатами, закурили папѣросы. Настуся усѣла знову на перевернеными ночвавъ и балакала, балакала, розмахуючи сухими раменами. Коловороты затуркотѣли хоромъ, гучно, а середъ ихъ туркоту розлягли ся шумнй, веселй розмовы. Въ комнатѣ зробило ся дуже горячо и душно.

При стѣнѣ противлежнôй тôй, пôдъ котрою сидѣвъ Микула, въ тѣни на лавцѣ, коло кôнця котрои при самыхъ майже дверехъ стояла бочôвка, що заносила вонею наквашенои капусты, вела ся розмова, заглушувана туркотомъ коловоротôвъ та гаморомъ веселыхъ голосôвъ. Тамъ сидѣвъ гôсть коло Оленки, котра не мѣшала ся зовсѣмъ до збыткôвъ и жартôвъ, наповняючихъ комнату, лише кормила, а потôмъ на рукахъ колысала кôлькамѣсячну дитину.

— Веселй у васъ вечерницѣ, — зачавъ.

— А веселй, — вôдповѣла.

— Ты давно вышла за Олексу?

— А вже на Петра чотири роки буде.

— Кôлько жь теперь маєшь лѣтъ?

Она усмѣхнула ся и соромно похилила голову.

— Чи я знаю? *Мусить* на Юра двайцять скôнчу....

— Фі-і! — свиснувъ гôсть — стара зъ тебе жѣнка. Но, а добре тобѣ ту жити?

— Чому не добре? И дуже добре, дай Боже, *кабъ такъ до веку было!*

— Олекса добрый, а? не бє?

Она зарумянила ся.

— Ще того не було — воркнула трохи гнѣвно.

— А любить?

Теперь засмѣяла ся тихо и замѣсть вôдповѣсти, поцѣлувала дитину голосно въ чоло.

— Хлѣбъ у хатѣ все єсть? — спытавъ ще.

— Хвала Богу, єсть. Ще того не було, щобы хлѣба не стало. Чого нема, а хлѣбъ усе єсть.

— Боднарь певно богато заробляє?

— А заробляє. И мôй заробляє и *бацько* заробляє. .. якъ при господарствѣ роботы нема, то зъ Ивасемъ ловить рыбы въ рѣцѣ и продає въ мѣсточку; перше самъ ходивъ на рыбы, а теперь зо два вже роки зъ Ивасемъ ходить...

— Зъ Ивасемъ ходить — повторивъ гôсть, зачавъ дивити ся въ землю и замовкъ.

Коло комина зъ туркотомъ коловоротôвъ и гаморомъ змѣшало ся хрупанє розкусуваныхъ орѣхôвъ и лусканыхъ зеренъ соняшника. А хлопцѣ зза сорочокъ выймали округлй гнилички и частували ними дѣвчатъ; они дорожили ся та вôдпихали жменѣ зъ присмакомъ, присуванй имъ пôдъ самй лиця, а потôмъ нѣбы нехотячи приймали, ѣли, а на хлопцѣвъ за те кидали орѣхами та зернами. Кôлько разôвъ киненый орѣхъ ударивъ кого

суть дуже прихильнѣ для Россіи. Россія — кажуть дальше россійскѣ ґазеты, — не буде мати доти спокою, доки не займе Паміру и всѣхъ сусѣдныхъ ханатôвъ.

Борба о „Дахъ свѣта“ розпочалась отже на добре. Анґлія стала теперь демонструвати противъ занятя Паміру и доказує, що край сей єсть афґаньскою посѣлостію. Хины кажуть знову, що Россія нарушила ихъ право до Паміру. Межи Россією а Анґлією розпочались мабуть вже навѣть дипльоматичнѣ переговоры въ сѣй справѣ. Якъ закôнчить ся та борба о „Дахъ свѣта“ годѣ предвидѣти, але фактомъ єсть, що Россія вже на него вылѣзла, и буде зъ вôдтамъ старати ся непокоити Анґлію, щобы не дати ѣй розвинути великои силы, наколибъ прийшло до якои великои вôйны въ Европѣ.

## Переглядъ полїтичный.

Пос. Аполинарій Яворскій зложивъ минувшого четверга на руки Є. Вел. Цѣсаря присягу яко тайный совѣтникъ Двору. При актѣ присяги були присутнѣ: Міністеръ ґр. Кальнокій и вел. пôдкоморій ґр. Травтмансдорфъ.

Зô Штутґарту доносять, що кн. Вільгельмъ Віртемберскій, бувшій головнокомандуючій ґенералъ у Львовѣ, котрый теперь має въ королевскôй родинѣ достойность першого аґната, буде занимати ся вôдъ теперь бôльше якъ доси справами своєго краю и задлятого мусить выступити зъ чинноѣ службы въ арміи австрійскôй. Кн. Віртемберскій предложивъ Є. Вел. Цѣсареви прошенє о увôльненє єго вôдъ чинной службы въ часѣ мира.

Комісія для реформы выборчои занимала ся оногди справою заведеня безпосередного голосованя въ громадахъ сѣльскихъ и рѣшила запросити на найблизше засѣданє репрезентанта правительственного, абы давъ опінію що до становиска Правительства супротивъ намѣреной змѣны ординаціи выборчои до Рады державнои.

Зъѣздъ въ Монци єсть теперь предметомъ широкихъ розговорôвъ въ италіяньскôй прасѣ. Особливу увагу звертає на себе статья въ Italie, котра очевидно має пôвурядовый характеръ. Статья та выкликала навѣть немале занепокоєнє въ прасѣ берлиньскôй и вѣденьскôй; она хвалить мирнѣ стремленя царя и вносить зъ того, що межи Россією а Францією або зовсѣмъ нема союза, або що обѣ державы порозумѣли ся зъ собою въ рôвнôжь мирнôмъ дусѣ, якъ державы тридержавного союза. Не знаємо — додає Italie — чи по зъѣздѣ въ Монци людность буде заєдно домагати ся вôдгравання россійского имну. Колибъ однактожь такъ було, то зробило бы о намъ велику приємнôсть. Пôйдемо навѣть дальше и скажемо, що при нагодѣ зъ приятностію послухано бы и въ Италіи имну россійского. Було бы то ознакою симпатіи для мирнои политики царя и доказомъ, що публичне мнѣнє въ Италіи зрозумѣло и затвердило политику кабінету Рудініого, котра такъ зручно и щасливо довела до зъѣзду въ Монци. — Для характеристики якъ на зъѣздъ въ Монци глядить нѣмецка праса, наведемо хочь бы лишь то, що пише Voss. Ztg., котра такъ каже: Колибъ Россія хотѣла поправити свои вôдносины до тридержавного союза, то п. Ґірсъ мавъ бы бувъ коротшу дорогу зъ Петербурга до Берлина або Вѣдня якъ до Монцы.

Короля румуньского, котрый теперь перебуває въ Зіґмарінґенъ, сподѣвають ся въ Берлинѣ яко гостя нѣмецкого цѣсаря. Король вертаючи зъ Берлина поступить мабуть такожь и до Вѣдня и зложить візиту Є. Вел. Цѣсареви Францъ Іосифу.

Кабінетова кріза въ букарештеньскôмъ кабінетѣ п. Катарджія скôнчила ся. Міністры Исворану и Чарку выступають зъ кабінету, а ихъ мѣсця мають заняти пп.: Протопопеску и Олександеръ Ляговари. Правдоподôбно такожь, що и теку справедливости обôйме староконсерватиста, Апостолеску.

Зборы делеґатôвъ балканьского союза, въ Ягодинѣ, ухвалили статуты для того союза, въ котрыхъ означено яко цѣль товариства взглядно союза: переконати народы балканьскій, що ихъ спôльный интерессъ вымагає утвореня такого союза, а яко головнѣ, основнѣ засады: стереженє и оборону самостôйности, взаимне и спôльне плеканє интерессôвъ господарскихъ, народныхъ и вѣроисповѣдного рôвноуправленя.

## Новинки.

— **Громадѣ Гуменець,** въ повѣтѣ самборскôмъ удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь на будову школы 50 зр. запомоги.

— **Конкурсы.** Краєвый Выдѣлъ розписує слѣдуючій конкурсы на стіпендіи для ученикôвъ середныхъ школъ: на одну стіпендію зъ фундаціи имени Авраама Оранжа, рôчно по 100 зр. зъ речинцемъ до 15 падолиста в призначену для ученика школъ середныхъ, уродженого въ Краковци безъ рôзницѣ народности и релїґіи, а одну стіпендію въ фундаціи им. Якова Навратиля, рôчно по 60 зр. зъ речинцемъ до 15 падолиста, призначену для ученика сына почтмайстра або експедієнта почтового зъ Галичины. — На одну стіпендію зъ фондаціи заложеной на памятку 40 тѣтнои дѣяльности Маєра Калліра рôчно по 300 зр., зъ речинцемъ до 15 н. ст. падолиста, призначену для ученика бѣдного безъ рôзницѣ походженя, народности и релїґіи; на одну стіпендію зъ фундаціи имени Теодозіи зъ Цихоцкихъ бароновои Дульскои рôчно 180 зр., въ речинцемъ до 15 н. ст. падолиста а призначену для ученика однои зъ школъ промысловыхъ, рôльничихъ, фаховыхъ и т. и. въ Галичинѣ, єсли выкаже ся, що родичѣ єго мешкають, взглядно мешкали въ парохіи латиньскôй Гологоры, при чôмъ походженє и релїґія кандидата не становлять рôзницѣ.

— **Посвяченє новои церкви** вôдбуло ся вчера въ Глиннахъ на Заставю при участи Є. Ексц. Впреосв. Митрополита. Церковъ вбудована зъ твердого матеріялу заходами о. Бачиньского.

— **Нова філія товариства „Просвѣта“** завязує ся вже такожь и въ Камѣнцѣ Струмиловôй заходами о. Цегельского зъ Камѣнки. Статуты незабавкомъ вышлють до Намѣстництва до потвердженя.

— **Торжественне вѣдкрыте нового шибу сôльного** вôдбуло ся дня 12 см. въ Ляцкôмъ коло Добромиля. Обряду посвященя шибу довершили мѣсцевый священикъ о. Мохнацкій и латиньскій священикъ ж. Кнуркевичъ въ присутности добромильского старосты п. Зситковского и гôрничного сов. п. Вайдовича, та судовыхъ, адміністраційныхъ а салінарныхъ урядникôвъ. Сôльна жупа въ Ляцкôмъ существує вже понадъ 300 лѣтъ и выдавала вôдъ 1787 до 1802 р. по 67 тысячь сотнарôвъ ропы. Теперь дає она державѣ шѣстьсотъ тысячь зр. доходу.

— **Еміґрантôвъ до Америки,** Микиту Радка и Стефана Селька зъ Багницѣ, Петра Нестова зô Смôльника, Афтанаса Телабана зъ Волѣ и Ивана Дротяка зъ Маневи (всѣ лѣського повѣта) — придержала краковска полиція задля браку паспортôвъ и достаточныхъ фондôвъ на дорогу.

— **Карабіны Манліхера.** Є. Вел. Цѣсарь призволивъ впровадити въ уживанє для кавалєріи 8 міліметровѣ карабіны репетієровѣ системы Манліхера. Они будуть носити назву: „репетієровѣ карабіны M. 1890“.

— **Огнѣ.** Дня 13 с. м. повставъ огонь въ селѣ Хлѣбовичохъ коло Бôбрки и при сильнôмъ вѣтрѣ въ пôвъ годины знищивъ близько 20 будынкôвъ. Дальшому ширеню ся огню запобѣгли управитель дôбръ ґр. Потоцкого п. Камѣньскій и касієръ зъ дворця зелѣзничного п. Пташокъ, котрѣ прибули зъ бочками и сикавками та заразъ зльокалізували огонь. Причиною огню була одна маленька дѣвчина, котра безъ дозору запалила на

---

въ чоло або лице, або жменя зеренъ розсыпала ся по чиимъ баранячôмъ ковнѣри, тôлько разôвъ зза коловоротôвъ выбухали смѣхи. Оденъ паробокъ, що стоявъ за Ганнусею, мало що мѣшавъ ся до збыткôвъ, а все щось шептавъ дѣвчинѣ до уха. Велика Уляна, що передъ вела мѣжь дѣвчатами, кликнула на него, щобы сказавъ яку загадку. Всѣ знали, що нѣхто тôлько и такъ красныхъ загадокъ не умѣє, якъ кремезный Дамянъ, зъ головою покрытою волосемъ такъ чорнымъ и кучерявымъ, що оно зливало ся майже въ одну цѣлôсть зъ чорнымъ баранячимъ ковнѣромъ кожуха. Въ тôй чорнôй гущавинѣ волося червонѣли ся лише товстѣ лица и свѣтили чорнѣ, блыскучѣ очи.

— Коли загадки, то нехай будуть и загадки, — вôдповѣвъ на завзятѣ вôзваня дѣвчатъ, выпрямивъ ся, вôдкашельнувъ на цѣлу комнату, выдувъ ще бôльше лице и зъ одною рукою, опертою на клубѣ, зачавъ:

*Ѣду, ѣду,*
*Нѣ дороги, нѣ слѣду,*
*Коня бичемъ поганяю,*
*На смерть споглядаю.*

Замовкъ и всѣ мовчали. Кôлька коловоротôвъ стихло.

— Но *штожь гето?* — зъ кпинами спытавъ мудрый Дамянъ.

Нѣхто не вмѣвъ вôдгадати загадки. Дѣвчата заклопотанѣ споглядали на себе, а хлопцѣ легкодушно и нѣбы жадной ваги не привязуючи до загадки, котрои они не могли вôдгадати, курили папѣросы та тупали кôнцями нôгъ. Дамянъ узявъ ся другою рукою за боки:

— А то-жь човенъ! — сказавъ згôрдно.

— А правда! — обôзвало ся хоромъ кôлька голосôвъ и всѣ, повтаряючи слова загадки, задивували ся:

— А-а-а-а! Ѣду, ѣду, нѣ дороги, нѣ слѣду... Звѣстно на водѣ.... Коня бичемъ поганяю... значить весломъ воду.... а-а-а! Правда! Таки то човенъ.

— Чому-жь ты, Дамяне, потиху менѣ не сказавъ, то я бы вôдгадала, — заговорила пôвголосомъ Ганнуся.

— Добре, то я ще одну скажу.

Знову надувъ лице, вôдкашельнувъ и сказавъ:

*Повенъ хлѣвець*
*бѣлыхъ овець,*
*оденъ баранъ блеє.*

Скôнчивши нахиливъ ся, нѣбы то пôднѣсъ орѣхъ зъ землѣ, а Ганусѣ въ саме ухо шепнувъ:

— Языкъ!

— Языкъ! — кликнула дѣвчина середъ загального мовчаня.

— А-а-а-а! — задивували ся знову усѣ. — Правда! нема що! правда! Отъ розумна! Така молоденька, а така розумна! Чи лишь тобѣ Дамянъ не сказавъ? Певно сказавъ? Скажи правду!

Дѣвчина червона якъ пивонія, ховаючи ся за кужѣль, взнесла очи до мудрого паробка, мовь бы єго благала

— Я не сказавъ! — крикнувъ Даміянъ. — Брешете! я нѣчого не сказавъ. — И якъ бы хотѣвъ бурю новыхъ пытань вôдвернути вôдъ себе и любои дѣвчины, заразъ додавъ:

— Хочете? то ще одну скажу!

Збытошный усмѣхъ розсунувъ товстѣ его лиця, а зъ чорныхъ очей такъ и виднѣвъ смѣхъ!

*Маленькая, чорненькая*
*всю колоду ворочая.*

— Ну *што гето?* — спытавъ, закрываючи жменею уста.

Настуся въ широкôмъ смѣху отворила беззубѣ уста и руками до него замахала:

— Ой, *кабъ* ты скисъ зъ такою загадкою! Ой, не разъ и не два чула я тую загадку! Та-жь то блоха!

Голосомъ придушенымъ жменею, котрою закрывавъ уста, потвердивъ:

— То блоха!

Чорнѣ якъ вуголь очи блыщали надъ великою рукою, смѣяли ся та зъ триумфомъ споглядали по смѣючихъ ся дѣвчатахъ. Другою рукою нишкомъ обнимавъ станъ Ганнусѣ стиснену ґранатовымъ кафтаномъ.

(Дальше буде).

обѡйстю одого господаря солому. — Въ Грималовѣ ѡдъ 5 см. було вже пять огнѣвъ, а першій знищивъ зовсѣмъ майно 11 господарѣвъ, котрыхъ страты сягають на 6 тысячь зр. Огонь здає ся хтось пѡдкладає, бо 15 см. пѡдложено вже пятый разъ огонь пѡдъ стрѣху на однѡмъ передмѣстю и то въ бѣлый день, а въ другѡмъ мѣсци найшли пѡдъ стрѣхою губку до паленя. — Въ недовгѡмъ часѣ два пожары навѣстили мѣсто Белзъ. Першимъ разомъ згорѣло одно господарство, другимъ разомъ дня 10 с. м. черезъ необачнѡсть господинѣ, що пѡйшла зъ свѣчкою доити коровы, згорѣло пять хатъ христіянскихъ. Въ день Покровы заразъ зполудня запаливъ паробокъ дворскій зъ мести въ Владиполю гумно дворске и оно вразъ изъ дворомъ згорѣло до тла. Тогожь самого дня у вечеръ погорѣло гумно вразъ зъ великими запасами збожевыми въ Жужели.

— **Фальшѡвникѡвъ пятьриньсковыхъ банкнотѡвъ** выкрыла жандармерія въ комітатѣ темешаньскомъ на Угорщинѣ, котрѣ вели своє ремесло на широкѣ розмѣры.

— **Чудотворного рабіна**, котрый обманювавъ та окрадавъ жидѡвскѣ легковѣрнѣ родины въ Коломыи, Чернѡвцяхъ и Новоселици, зловили сими днями въ Коломыи. При нѣмъ найшли ще 300 рублѣвъ, котрѣ вѡнъ вымантивъ бувъ чудотворнымъ своимъ способомъ (якъ мы недавно доносили) у жида Анмута въ Чернѡвцяхъ.

— **Смерть черезъ вихоръ** Въ Королевѣ, ґуберніи фінляндскои (въ Россіи) пѡйшло троє молодыхъ людей, два хлопцѣ и одна дѣвчина въ поле, а за ними йшли два иншѣ робѡтники, котрѣ нагло почули страшный крикъ попередныхъ. Пѡдбѣгши за тамтыми, побачили робѡтники, що сильный вѣтеръ ухопивъ всѣхъ троє людей вгору такъ высоко, що поспадавши ѡдтамъ одинъ хлопецъ и дѣвчина утратили житє, а одного парубчака уратували робѡтники.

— **Котячій пѡстъ.** Одному господареви въ Майданѣ сѣнявскѡмъ загинувъ дня 12 серпня котъ, любимець дому и сусѣдѡвъ а добрый мышолапникъ. Всякѣ шуканя не довели до нѣчого, ажь ось 3 вересня почули въ повнѡмъ снопѡвъ засѣку въ стодолѣ слабоньке мявканє. Цѣла родина взяла ся до снопѡвъ, абы добути бѣдного кота, котрый не знати якимъ способомъ тамъ влѣзъ. По ѡдкиненю кѡлькохъ копъ найшли его живого. Двацять три дня перебувъ вѡнъ тамъ безъ ѣды та напою, але въ пару недѣль, при добрѡмъ стараню прийшовъ зновъ до себе.

## Всячина.

— **Новый телеґрафъ.** Людемъ въ теперѣшныхъ часахъ вже и зелѣзницѣ за поволи идуть и телеґрафы за поволи пишуть и длятого придумують они всѣлякѣ способы, щобы и ѣзду приспѣшити та летѣти якъ птахъ воздухомъ и ще скорше писати, якъ пише теперѣшный телеґрафъ. Отже директорови телеґрафу въ Берлинѣ, Ґуставови Яйте удалось выдумати новый приладъ телеґрафічный, за помочею котрого буде можна значно прискорити высыланє всѣлякихъ вѣстей телеґрафічныхъ. Приладъ той выдумавъ Яйте ще въ 1870 р. и вѡнъ бувъ вже ѡдъ того часу въ уживаню, але ажь теперь звернено на него бѡльшу увагу. Провѡдна гадка вынаходця була та, щобы его приладомъ можна не лишь вызкати на часѣ, але и дѣйстно далеко посылати вѣсти, н. пр. зъ найдальшого конця Европы зъ Лісбоны ажь на найдальшій конець Азіи н. пр. до Владивостока. До того придумавъ вѡнъ окремый приладъ т. зв. переставникъ и при помочи его мѡгъ вже на звычайнѡмъ телеґрафѣ посылати депешѣ просто зъ Казаня въ Россіи до Амстердаму въ Голяндіи. Дальше придумавъ вѡнъ такій способъ, що телеґрафъ пише на вузкихъ паперцяхъ замѣсть, якъ доси, въ однѡмъ рядку — въ двохъ рядкахъ и до того знаками, котрѣ значно скорочують роботу. Доси писали телеґрафы двома способами. Давный приладъ Морзого вытискавъ на папери точки и черты и такъ н. пр. буква „а" пишесь знакомъ . —, б= — — . . . ґ= . — — ., к= — . —; 1 означувалось знакомъ . — — — —, 9= — — — — ., а нуля знакомъ — — — — —. Приладъ Гіґеса друкує зновъ звычайнѣ латиньскѣ буквы ѡдъ разу и депешу може кождый заразъ читати. Яйте выдумавъ зновъ такій способъ, що его приладъ выбиває на папери дѣрочки въ двохъ рядкахъ и такъ значить знакъ .·. букву „а", ·.. значить „л", а знакъ ·.·. значить „в." За помочею тыхъ знакѡвъ можна письмо также скорочувати а цѣлого способу писаня може кождый въ годину выучити ся. Телеґрафѡвъ не треба переписувати, що теперь займає також не мало часу а що кождый, хто высылає телеґраму, буде мѡгъ самъ ѡдповѣднымъ приладомъ наколювати собѣ депешу, то урядникъ, котрый теперь числить слова телеґрамы и каже собѣ ѡдъ того платити, не буде вже потребувавъ того робити, бо буде ся платити ѡдъ довжины паперу, на котрѡмъ наколена телеґрама. Все бы добре було, та лишь дивно, длячого таке чудо свѣта спочивало черезъ 20 лѣтъ тихо и ажь теперь о нѣмъ заговорили.

## Оповѣщенє.

Отворенє и перші загальнѣ зборы філіи товариства „Просвѣта" въ Бродахъ, ѡдбудуть ся въ понедѣлокъ дня 21. жовтня (2. н. ст. падолиста) с. р. въ Бродахъ зъ слѣдуючою проґрамою: 1. Торжественне богослуженє зъ ѡдвѣдною проповѣдію о год. 10-ѡй рано. 2) О год. $11^{1}/_{2}$ зборы членѡвъ зъ заѣздѣ Балабана, въ цѣли: а) выбору выдѣлу; б) принятя новыхъ членѡвъ; в) выслуханя внесень членѡвъ и г) ѡдчиту. — Подаючи се до прилюдной вѣдомости, звертає ся Комітетъ до всеи свѣтлои и патріотичнои Публики повѣта такъ о нехибну личну участь, якъ и о приєднанє товариству новыхъ членѡвъ та спроваджєнє на день зборѡвъ. Позакъ особныхъ запрошень не высылає ся, просимо уважати се оголошенє яко запрошенє.

За комітетъ: *Гр. Ярема.*

## Телеграмы.

**Вѣдень** 19 жовтня. Міністеръ вѡйны, ґен. Баверъ, обходивъ торжественно ювилей 50-лѣтнои службы войсковои. Въ день ювилею складали єму ґратуляціи Архікнязѣ Кароль Людвикъ, Фердинандъ, Вільгельмъ, Альбрехтъ, Райнеръ и богато иншихъ достойникѡвъ.

**Прага** 19 жовтня. Вчера закрыто выставу середъ одушевленои оваціи для Є. Вел. Цѣсаря и намѣстника ґр. Туна, котрому комітетъ выставы вручивъ прекрасну адресу. Коли маршалокъ краєвый закѡнчивъ свою бесѣду окликомъ въ честь Є. Вел. Цѣсаря, заграли орґаны имнъ народный, а всѣ присутнѣ его ѡдспѣвали.

**Палланца** 19 жовтня. Ґірсъ выѣзджає завтра до Вісбадену и Франкфурту надъ Меномъ.

**Бѣлградъ** 19 жовтня. Скупштину скликано на день 13 (1) падолиста.

**Цетинє** 19 жовтня. Порта выдала окружникъ, щобы Альбанцямъ ѡдобрати оружіє новои системы, а полишити лишь оружіє системы старои.

**Римъ** 19 жовтня. На заходѣ ѡдъ острова Пантелярія видко великій выбухъ зъ пѡдъ моря. Зъ пѡдъ воды показавъ ся кусень землѣ на кільометеръ довгій, зъ котрого идуть выбухи и летить величезне камѣнє высоко въ гору.

## Подяка.

Дня 7. жовтня с. р. забрала намъ неумолима смерть нашого дорогого батька, Еразма Старжиньского въ 85 роцѣ житя, колишного офіціяліста пок. кн. Любомірского и жовнѣра польского зъ року 1831.

Похоронъ ѡдбувъ ся дня 9 с. м. въ Кричцѣ коло Солотвины, при участи Всечестного Панъ-отця Софрона Левицкого, гр. кат пароха Кричкы и Всечестного Панъ-отця Тадея Левицкого, гр. кат. пароха зъ Манявы. Позаякъ О. Дыдыкъ, лат. священикъ въ Солотвинѣ, зъ причины слабости въ похороннѡмъ обрядѣ не мѡгъ взяти участи, тожь на прошенє послѣдного, обрядъ похоронный довершили оба рускѣ священики, найблизшѣ сусѣды покѡйного батька.

Приймѣть отже Высокопреподобнѣ Панъ-отцѣ на сѣмъ мѣсци Вамъ належну и щиру подяку, та не лишь за Вашу прекрасну ѡдправу обряду и трогательну та красорѣчиву надгробну проповѣдь устами Вп. о. Софрона Левицкого выголошену, за що мимо нашого прошеня, нѣякого вынагородженя въ Вашѣ труды приймити нехотѣли-сьте, але ще й за те сердечну подяку Вамъ Обомъ, Добродѣѣ, складаємо, що Вы за житя покѡйного, не разъ въ слабости ѡдвиджували его и потѣшали. Най Богъ святый нагородить труды сихъ добрыхъ рускихъ священикѡвъ, що ѡддали остатну прислугу нашому батькови а своєму въ Христѣ братови славянинови.

Дальше дякуємо Вп. Пани Левицкѡй и Пани Семигинѡвскѡй зъ Манявы, що були ласкавѣ потѣшити опечалену родину, а Вп. Пани Левицкѡй зъ Кричкы, що ѡдпровадили покѡйного ажь на мѣсце вѣчного супочинку. Также дякуємо ПП. Совкупамъ, Початкови, Піpановскому, пѣвцеви церковному зъ Манявы и Кричкы, братству церковному и всѣмъ Вамъ чеснѣ селяне обохъ громадъ, котрѣ не жалували-сьте свого труду впослѣдне прибути до свого сусѣда.

Кричка, дня 15 жовтня 1891.

*Марія Старжиньска*, жена. *Еразмъ Старжиньскій*, сынъ. *Ванда Басайчукъ*, донька. *Марія Старжиньска*, сынова. *Никола Басайчукъ*, зять. *Михаилъ Баранъ*, учитель и родакъ покѡйного.

## Поѣзды зелѣзничѣ.

Пѡсля середно-европейского часу (Водъ 1 жовтня 1891).

| | Поѣздъ поспѣшн. | Поѣздъ особовый | Поѣздъ особовый | Поѣздъ мѣшаный |
|---|---|---|---|---|
| **До Львова** приходить: | | | | |
| Зъ Кракова | 4·03 | 8·50 | 9·28 | 7·15 |
| Зъ Пѡдволочискъ | 2·20 | 7·30 | | 3·15 |
| Зъ Пѡдволочискъ на Пѡдзамче | 2·08 | 7·01 | | 2·38 |
| Зъ Коломыѣ, Саніславова и Гусятына | | 11·22 | | |
| Зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Станіслава | 7·23 | 1·22 | | |
| Зъ Сучавы, Черновець, и Станіслава | | 6·17 | | |
| Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіслава и Стрыя. | | 3·10 | | |
| Зъ Сухои, Хирова Станіслава, Будапешту, Мункача, Лавочного и Стрыя | | 8·31 | | |
| Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя. | | 11·12 | | |
| Зъ Сокаля и Белзця | | | | 3·46 |
| Зъ Равы Рускои | | | | 7·50 |
| **Зѡ Львова** ѡдходять: | | | | |
| До Кракова | 2·28 | 4·15 | 7·20 | 8·30 |
| До Пѡдволочискъ | 4·11 | | 9·50 | 10·35 |
| До Пѡдволочискъ зъ Пѡдзамча | 4·22 | | 10·15 | 11·05 |
| До Станіславов и Коломыѣ | | 4·48 | | |
| До Сучавы, Черновець, Станіслава, Гусятина, Ясъ и Букарешту | 8·40 | 9·48 | | |
| До Станіслава, Черновець. Яссъ и Букарешту | | 3·54 | | |
| До Стрыя, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина Хирова и Сухои | | 7·48 | | |
| До Стрыя, Хирова, Сухои, и Станіслава | | 10 54 | | |
| До Стрыя, Станіслава, Нов. Санча, Гусятына, Ла-Лавочного, Пешту и Мункача | | 5·50 | | |
| До Белзця и Сокаля | | | | 8·49 |
| До Равы Рускои | | | | 5·40 |

Ѡдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

**Оголошеня** до *Народнои Часописи* приймае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

## ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Знамениті средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно **Порошокъ до зубôвъ** салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлость и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію. — Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

**Вода анатеринова,** настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усуває зъ неи непріятный смакъ, а также забезпечуе ясла передъ всѣми **слабостями.**

Понеже новою уставою торговельно-промысловою строго заборонено домокружну продажь вещей церковныхъ обѣзджаючимъ по селахъ и мѣсточкахъ, всякй вещй церковнй, якъ фелоны, хоругвы и прч. спродавати, — проте поручае:

## ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ
## АНТОНІЯ СТАХІЕВИЧА
**въ Тернополи,**

Всечестнѣйшому Духовеньству, Брацтвамъ церковнымъ велико заосмотреный складъ матерій церковныхъ на фелоны и спродае по цѣнахъ зниженыхъ **фелоны** (свѣтлй, багряній, зелений и чорнй):

зъ вовняного найлучшого адамашку по зр. 30, 34, 40,
зъ пôвшовковыхъ матерій французкихъ по зр. 45, 52, 58, 65,
зъ шовковыхъ матерій французкихъ по зр. 70, 80, 90. 100 и вызше.

**Хоругви брацкй** зъ вовняного найлучшого адамашку зъ вышитыми крестами по зл. 20. зъ образами по зл. 30. — **Хоругви шовковй** по зл. 70 и 75.

Всяку утварь церковну, якъ шалѣ до монстранціи, бурсы, дальматики, стихарѣ и прч. въ великôмъ выборѣ на складѣ.

Направы фелонôвъ принимае ся.

*Упрашаю всякй замовленя впростъ до торговлѣ моеи адресувати. На желане высылаю готовй церковнй до выбору, або прôбки матерій.*

## Жолудокъ єсть господаремъ чоловѣческого орґанізму,

*вôдъ него починають ся всякй болѣзни, вôдъ него залежить потрѣбне вôдживлене организму и силы чоловѣка.*

## „Реґуляторъ“

есть то порошокъ, котрого коробка вразъ зъ описомъ способу заживаня коштуе 35 кр. На провинцію высылае ся найменьше три коробки, потреба прото надôслати переказомъ 1 зр. 20 кр. (за три коробки порошку — зъ опакованемъ) — або 1 зр. 40 кр. тогды и почта буде оплачена.

Реґуляторъ закасувавъ Морізона и всякй подобнй средства.

На доказъ читайте подяки вôдъ особъ котрымъ здоровє привернувъ.

## Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхіасъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

**Грудні зѣля Д-ра Зебургера**

противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.

Цѣна фляшки 20 кр.

*Спроваджувати можна лише вôдъ:*

**Бронислава Витквевича,**

**аптикаря у Львовѣ, ул. Жовкôвска** *(коло рамны).*

Найдешевшимъ и найпевнѣйшимъ

**жереломъ**

*заосмотреня ся въ правдиву добру и безпечну невыбухаючу*

## НАФТУ

**єсть головный Маґазинъ**

**Міончиньского у Львовѣ,**

Сикстуска 47.

Цѣнники на жадане высылае ся оплачено.

Гербата россійска. — Самовары Тульскй.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ

**хиньске срѣбло**

## ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

**Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Кракôвъ, Ринокъ ч. 26.**

поручають:

Предметы служачй до ужитку церковного и домового, вôдповѣднй на **выправы слюбнй, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репарацій, срѣбленя и волоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

**Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно.** 1—1.

## КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

## БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродає

**всякй ефекта и монеты**

**по курсѣ денномъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жадной провизіи.**

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гипотечнй.
5% листы гипотечнй преміованй.
5% листы гипотечнй безъ премій.
4½% листы Тов. кредитового земс.
4½% листы Банку краєвого.
4½% пожичку краєву галицку.
4% пожичку пропинаційну галицку.
5% „ „ буковиньску.
4½% пожичку угорской желѣзнои дороги державнои.
4½% пожичку пропинаційну угорску.

4% угорскй Облигаціи индемнизаційнй,

котрй то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купує и продає **по цѣнахъ найкориснѣйшихъ.**

**Увага:** Канторъ вымѣны Банку гипотечного приймає ôдъ Вп. купуючихъ всякй **выльосованй, а вже платнй мѣстцевй** паперѣ цѣннй, якъ также **купоны за готôвку, безъ всѣлякои провизіи, а противно** замѣсцевй, лишень за ôдтрученьемъ коштовъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить.

## ЗАКЛАДЪ
ДИЕТИЧНО-ГИҐІЕНІЧНЫЙ

## ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО

у Львовѣ,

**Канторъ при улици Валовôй ч. 14.**

поручае **французскій курацiйный**

## COGNAC

по **3** зр. а. в. фляшка.

## MALAGA

въ ориґінальныхъ фляшкахъ ¾ літров. по 2 зр. 60 кр.

Также поручае превосходне средство диететичне

## КЕФИРЪ

правдивый, споряджений зъ грыбкôвъ кавказкихъ.

**Замовленя на провинцію залагоджують ся вôдворотною почтою.**

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.